

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINEȚA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Cuvântarea

rostită de P. S. S. Părintele Episcop Andrei la inaugurarea festivă a cursurilor
dela Academia Teologică.

Fiecare început de an școlar la această veche și istorică școală preotească, pentru mine este un prilej de a mă urca cu gândul pe culmi, de unde să despici viitorul și îndepărtările zării și să lămuresc, iară și iară, rostul preotului. Preoția nu se schimbă în decursul veacurilor, pentru că Intemeietorul ei este vecinic. Intemeietorul ei, Iisus Hristos, stă în cer, iar Biserica lui, — corabia aceasta, plutește de-asupra valurilor vremii. Preoția lui Hristos înfloreste în veci, așa după cum a înflorit toiagul lui Iesei.

Vremurile plutesc în jurul nostru ca niște valuri tulburate, iar actualitatea se întrepune totdeauna între noi și idealul nostru. A vorbi despre o preoție vecinică, atunci când vedem valurile vremii, nu e lucru ușor. În vremuri aprige de furtună, când nori negri acopăr orizontul nu putem să ne orientăm așa ușor, ca atunci când vedem de-asupra noastră soarele ce-și risipește lumina peste lume...

Pentru preoți nu există nici o problemă a istoriei. Pentru noi există două veacuri: unul înainte de venirea lui Hristos, *în tunerecul*; și după venirea Lui în lume, *lumina*. Crucea lui Hristos stă și astăzi, stâncă despărțitoare la răscrucea vremurilor. Crucea Lui mai tâlcuește încă și astăzi vremile.

Toată viața noastră e o nizuință vecinică spre un ideal, care ne răsare în cale ca un bun pe care trebuie să-l câștigăm. În viața istoriei, popoarele nizuiesc veacuri întregi către un ideal. Și lumea dornică, se jertfește pentru ca să ajungă acest ideal. După aceea, istoria se inspiră din ei veacuri dearândul.

Dupăcum viața insului este o continuă nizuință spre fericire, spre ideal, și în viața istoriei: idealul este acela care ne indeamnă spre jertfă. Astăzi toți suntem în clipa când jertfim totul. Toate le depunem pe altarul jert-

fei, pentru că din această jertfă va răsări un izvor din care se vor inspira vremurile viitoare. Istoria lumii nu este altceva decât jertfă. Iată Iisus Hristos, cu Crucea Lui înaltă cât toate veacurile, și dedesupt cruci, cruci mai mici, ale fiecăruia dintre noi.

Iubirea lui Hristos și jertfa Sa este ca o mare care copleșește veacurile, iar jertfa și dragostea noastră sunt picături infime din această mare. Răstignirea lui Hristos copleșește toată istoria. Războiul acesta nu este altceva decât un război al lui Hristos. Poporul nostru românesc dă astăzi în fața istoriei și în fața lumii examenul său de popor creștin.

Dintre toate popoarele care luptă astăzi, noi Românii vedem mai bine obiectivul. Nici un popor nu luptă pentru cruce cu atâta convingere și elan ca poporul nostru. Dumnezeu ne-a rezervat aceste vremuri, pentru ca să trecem, odată pentru totdeauna, examenul nostru de creștini în fața cerului. Cad zeci și sute de mii de tineri. Dintre aceștia nu toți sunt sfinți. Au fost îndoiești și necredință la mulți, dar focul acesta uriaș a schimbat sufletul. Fiecare moare creștin sub cruce și pentru chemarea crucii și astfel el devine o jertfă a crucii și primește pe frunte nimbul sfințeniei. Nu se mai socotesc acum clipele trecătoare, ci clipa intrării noastre în vecinicie.

Acum când poporul nostru dă acest mare examen în fața istoriei, se pune întrebarea, tu preot, cum stai în fața lui Hristos? Ai tu credința și dragostea pentru Crucea Lui, ca și cei care stau în ger, în vânt și în ploaie și se jertfesc pentru Hristos? Dacă vedeți sensul istoriei și sensul luptei în Crucea lui Hristos, atunci se pune o mare problemă pentru voi, cei care vă frământați sufletele pentru apostolatul de mâine.

„Desleagă cureaua încălțămintelor tale, că sfânt este locul în care stai”, așa zic vouă, celor care intrați în această Teologie... căutați în voi vocația!

Răsboiul acesta de astăzi are și un adânc sens de disciplină. Am învățat în aceste vremuri grele să renunțăm. Această renunțare este un simbol pentru disciplina care trebuie să ne cuprindă. Am fost prea desmățați și atunci Dumnezeu ne-a îndrumat în limite mai strâmte, dar mai drepte. Răsboiul acesta este un prilej de disciplină creștină. Apostolul Pavel vede viața aceste ca o răstignire. Să renunțăm deci fiecare la cele dinafară și să ne regăsim înăuntrul nostru. Procesul acesta este ușor pentru noi, pentru că îl avem vecinic pe Hristos cu noi. Studentul în Teologie are în față zi de zi pe Hristos. În felul acesta se pregătește el pentru apostolat.

Apostolul Pavel are într'un loc, o asemănare foarte potrivită despre viața creștină. Creștinul aleargă spre țintă. Viața lui nu este altceva decât o alergare spre țintă, spre viața vecinică.

Tu preot, trebuie să fi atletul lui Hristos. Dar pentru aceasta trebuie să-ți muncești trupul, să-l duci spre ideal, pentru ca să nu rămâi mai pe dinafară decât ceialalți. Crucea lui Hristos este în mijlocul luptei de astăzi. Dacă am venit sub steagul lui Hristos, niciodată să nu ne lepădăm de El; să nu fim păstori năimiți, ci mai bine să fim apostoli ai lui Hristos, pecetluiți cu jertfa.

Inaugurarea festivă a cursurilor la Academia Teologică

În ziua de 14 Octomvrie a. c. după sf. Liturghie, s'a ținut serbarea de început de an, la Academia Teologică din Arad. De fapt cursurile au început încă din ziua de 6 Oct., printr'un serviciu divin oficiat în capela școlii. Așa că în ziua de 14 Oct. s'a făcut numai deschiderea festivă a noului an școlar. Anul acesta se începe în împrejurări cu totul excepționale, după cum și menționează în cuvântarea sa Părintele Rector dr. Nicolae Popovici:

Lumea întreagă se găsește la o răspântie a veacurilor. Se surpă astăzi sisteme de viață care au dominat istoria veacuri de-a rândul... Iar la orizont, când va înceta buibuitul turnurilor, se vor arăta zorile unei lumi noi, lume cu totul diferită de cea de astăzi. E deci și logic ca pentru lumea care se va înălța pe ruinele veacului ce moare, să nu mai corespundă principiile după care s'a condus trecu-

tul. Aceste principii trebuiesc întâi și întâi schimbate în școală; în școală, pentru că aicea se plămădește viitorul. Aici se modelează formele lumii de mâine. Dincolo, în luptă, se prăbușesc temeliiile lumii vechi. Focul acesta uriaș mistue tot, tot ce a fost rău și satanic în viața popoarelor, pentru ca apoi, lumea să renască din propria ei cenușe. În școală trebuie să se facă mai ales educația voinței și a inimii, că nu-i de ajuns ca preotul să aibă o pregătire științifică: „Preoții adevărați și prețuiți vor fi nu cei ce vor avea numai știință teologică, ci cei ce vor avea mai multă dragoste către oameni și către tot lucrul bun, cei ce vor ști să facă mai multe fapte bune, cei ce vor ști să alineze mai multe dureri sufletești și trupesti, cei ce vor ști să-și cultive inima și voința în cât mai perfectă armonie cu rațiunea luminată de adevărurile creștine”.

Noi, în ce privește educația, ne-am ținut mai mult în extreme. N'au trecut nici două veacuri de când în școlile noastre se făcea o educație pur practică, pentru ca în urmă școala să cadă în cealaltă extremă, de a își da o pregătire aproape numai și numai științifică. S'a ajuns în ultimul timp să se negligeze cu totul educația voinței și a inimii... „Studentul teolog, — zice mai departe Părintele Rector, — în cei patru ani de școală trebuie să-și formeze o convingere nestrămutată că în toate actele vieții sale nu poate activa altfel, de cât ca inima și voința să urmeze liber și conștient, potrivit preceptelor creștine”.

Desigur, școala privită sub acest raport va fi mult deosebită dar aceea în care se pune accentul pe știință. Și mai ales pregătirea preoților sub acest raport al educației inimii și voinței, va fi nu numai mult deosebită ci și chiar mult mai grea. Intervine aici spiritul și concepția lumescă, precum și libertinajul de care este stăpânit astăzi tineretul, punând astfel neîncetat piedeci spiritului vieții creștine.

În privința libertății, cu tineretul de astăzi se petrece un fenomen curios. Și anume, acest tineret își permite prea multe lucruri, lucruri care de cele mai multe ori un concordă cu bunul simț și cu elanurile tinereții,

E adevărat că în decursul veacurilor tineretul a fost acela prin care s'au promovat în istorie marile revoluții, prin care s'au împlinit idei care cereau jertfă și risipă de idealism... Dar parcă tineretul acela avea mai mult bun simț, mai mult idealism decât cel de astăzi. Desigur, nu mă refer aici la tinerii care își fac datoria cu vârf și îndesat pe câmpiile nesfârșite ale Rusiei, ci la tineretul din școală, care ar putea, și trebuie să-și facă mai conștiincios datoria.

Aceasta e merinde de drum pentru un nou an școlar și nu ne indoim că dacă se va ajunge a se da o educație perfectă inimii și voinței, apoi, preoții căți vor ieși din această școală vor fi capabili să-și împlinească apostolatul ce-i așteaptă.

A vorbit apoi Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei, lămurind idealul preoției în raport cu vremurile de astăzi. A subliniat mai ales importanța misiunii preotului și greutatea acestei

misiuni, greutate care iese în evidență mai ales acum când poporul românesc înscrie în istorie zeci și sute de mii de mucenici ai crucii. Acum când nimbul sfințeniei încununază frunțile atâtor mucenici ai lui Hristos, preotul trebuie să fie la înălțimea chemării sale de apostol. El nu poate și nu trebuie să rămână cu nimic mai prejos de cât ostașii care se jertfesc cu sutele de mii.

Cuvântarea aceasta, atât de emoționantă și grea de gânduri, o publicăm prescurtată în fruntea revistei.

La complectarea programului a luat parte și corul studenților de sub conducerea părintelui profesor Petru Bancea, care a cântat la începutul serbării „Tatăl nostru“, și la sfârșit psalmul „Lăudați pe Dumnezeu“. În general serbarea de început de an a decurs într'o atmosferă academică și solemnă, fiind de față d-l general Sabin Banciu prefectul județului, reprezentantul d-lui primar, membrii clerului arădan și altă lume selectă din oraș.

L. E.

Gândirea religioasă a prințului Trubețkoi

Opinia publică a Rusiei a arătat puțin interes pentru gândirea religioasă a școlii lui Soloviev. Printre amicii, discipolii și continuatorii lui, găsim pe prinții Trubețkoi, Sergiu și Eugeniu, N. Bulgakoff, Berdiaef; aceștia sunt cei mai principali.

La Trubețkoi ideea de Dumnezeu este o intuiție anterioară conștiinței, o intuiție a unității universale prin care și cu care noi existăm. Cuvintele acestea ne fac să ne gândim la ale lui Malebranche: „*Noi vedem totul în Dumnezeu*“. Dela intuiția primordială a lui Dumnezeu, Trubețkoi deduce posibilitatea științei absolute, care la Germani era o necesitate a gândirii, iar pentru Ruși o trebuință a imaginației și a inimii.

Predispoziția dualismului i-a făcut pe Ruși ca să considere lumea într'o luptă continuă, a binelui și a răului, iar sentimentul religioas găsește o apăsare, nu în contemplare, nici în uniunea mistică a sufletului cu Dumnezeu, ci în visurile apocaliptice a instinctului răului și a Noului Ierusalim „care vine dela Dumnezeu și descinde din ceriu“. Nici unde nu se găsește atâta aversiune exprimată față de moarte ca și la scriitorii ruși și în special la Eugen Trubețkoi. Dacă omul nu-i decât un pahar, atunci el poate fi spart ca atare; dar omul este regele încoronat cu coroana rațiunii; privind cimitirul noi găsim parodia abominală a idealurilor noastre. Fiecare cruce din cimitir, ne spune, că pe fiecare dintre noi ne așteaptă aceeași

soartă, fără distincțiune de etate, sex, clasă socială și naționalitate; moartea îl reduce pe om la cenușă...

In Biserica ortodoxă și'n special în Rusia, dogma învierii e predilectă. Toate bogățiile spirituale ale Rusiei își au izvorul, după cum spune prof. Arseniev în credință și în esența acestei credințe este bucuria învierii, pe care o găsim în viața bisericească, în aspirațiile și cântecele ei. Hristos a nviat! Aceste cuvinte sfinte rezumă sufletul ortodoxiei și Rușii concep această dogmă cosmică, în sensul, că universul întâi, cerul și pământul, tot genul uman, toate creaturile sunt salvate dela sclăvie, dela moarte și Dumnezeu e aproape în toate și peste toate. A pretinde că creștinismul este o negație a lumii și că nu interesează decât viața viitoare, aceasta înseamnă după Trubețkoi, a nu simți esența, a nu înțelege Evanghelia Cuvântului „care s'a făcut trup“ înainte de a fi invins pe Diavol.

Dumnezeu ni s'a revelat murind pe Cruce și inviind. El s'a intrupat pentru a ne chema să participăm la viața divină și la suferință, acesta-i drumul unic al mântuirii. Aceasta-i unica soluție pozitivă a enigmei și a existenței.

Invierea universală este împlinirea operei lui Dumnezeu și împlinirea operei de ridicare a generațiilor viitoare, de a muri, numai pentru a învia. Fericirea este transfigurarea minunată a suferinței; una și alta nu se pot separa. Suferințele aduc plăcerile spirituale, iar acestea nasc cele mai înalte revelațiuni. Trubețkoi, spune că dogmele mântuirii și ale învierii, sunt din domeniul religiei naturale; omul le găsește în sufletul său.

În „*Sensul vieții*“, Trubețkoi analizează studiul sufletului, nașterea apocaliptismului, care este expresia intimă a geniului religios al Rusiei, „*Noul Ierusalim*“, unde nu va fi „nici plângere, nici scrâșnirea dinților, nici moarte“... „*Și va șterge Dumnezeu toată lacrima dela ochii lor; și moartea nu va fi mai mult, nici plângere, nici strigare, nici durere nu va fi mai mult; că cele dintâiu au trecut*“ (Apocalipsa, XXI, 4).

Republica Sovietelor este pentru Trubețkoi, războiul declarat lui Dumnezeu, iar comunismul înseamnă bestializarea omului. Regimul comunist, confirmă teoria, că omul, e ca un pahar, care poate să fie sfărâmat în fiecare moment.

Deodată cu venirea comuniștilor la putere, Rușii au intrat într'o epocă de catastrofă, Berdiaef, spune, că degeaba caută fața bolșevicilor, că ea nu exprimă decât bestializarea stupidă, gândul demoniac, oameni fără voință, fără Dumnezeu...

Opera bolșevismului, spune acelaș gânditor, e opera satanică în sensul cel mai concret al cuvântului, este lucrarea precursorilor și servitorilor lui Antihrist. „Bătăile inimii noastre sunt eshatologice“...

„Așa și voi, când veți vedea acestea toate, să știți că aproape este lângă ușă” (Matei XXIV, 33).

Catastrofa rusească, care se abate asupra Europei, este ziua ultimei judecăți și etapele ei se apropie. Acest gând l-a nutrit Trubețkoi.

Epocile marilor catastrofe, arată totdeauna presentimente eshatologice. Fiecare mare catastrofă e un mare pas spre revoluțiune, care totdeauna ne face să ne îndreptăm gândurile, speranțele, de pe plan pământesc pe plan superior, și atunci trebuie să pierdem tot ceea ce ne leagă de pământ și să ne ridicăm spre ceriu; trebuie să rupem cu toate utopiile pământești, cu tot ceea ce-i relativ, pentru ca să intrăm în absolut și etern.

Dumnezeu l-a chemat pe om ca să colaboreze la opera sa, și sfârșitul lumii nu va fi accidental, o întrerupere imediată a vieții, ci o încoronare a muncii de secole de arândul. Sentimentele eshatologice cari ne vizitează în zilele de calamitate, sunt sentimentele plăcute, este apelul ce ni-se face pentru conservarea eroică a tuturor energiilor latente ce trebuiesc puse în mișcare pentru lupta decisivă ce se va da...

„Sensul vieții” e o operă de inspirație puternică și revelație a creștinismului oriental și în special al geniului religios rus. S'a spus cu drept cuvânt, că sărbătoarea Crăciunului e celebră în occident, până când în Orient e *Sărbătoarea Învierii. Învierea și Transfigurarea. Aceasta-i împăcarea omului cu Dumnezeu*. Suferințele Mântuitorului L-au mântuit pe om de sub jugul morții.

Orientul e contemplativ, el contemplă opera mântuirii implinite, fericirea eternă acelor cari vor reînvia în Iisus Hristos. Trubețkoi meditează asupra Răului, când Răul a ajuns la triumful istoriei sale.

Lasciate ogni speranza! Era deviza atunci. În infernul bolșevic și nu mai exista nici un loc pentru speranță, speranța acelor cari cred în Dumnezeu și afirmă un ideal. Apocaliptismul lui Trubețkoi n'a fost un vis rău, ci o adâncă încurajare, o acțiune, o afirmare în misiunea omului exilat de pe acest pământ, devenind cetățean al altui pământ.

Apocaliptismul este un strigăt de durere... El vine dintr'o țară unde domnește încă domnia materiei și unde Fiara e adorată încă... *dar zilele sunt numărate*.

Soarele luminează din nou în Răsărit și domnia Fiarei începe să apună... Prof. C. Rudneanu

Sfințirea paraclisului din Arad-Pârneava

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei, din 1936, decând a venit în fruntea Eparhiei Aradului, a avut intențiunea să dea și suburbiei celei mai românești a Aradului, un locaș de în-

chinare propriu. Acest gând a fost dus cu perseverență până astăzi, când a fost tradus în faptă. Astfel, Duminecă, în 11 Octombrie a. c. s'a putut face sfințirea unui prea frumos paraclis, instalat în Casa Națională din Pârneava Aradului, care a devenit prin aceasta un adevărat loc de reculegere sufletească, dupăcum era aceea o oază de afirmare națională a timpurilor apuse.

Paraclisul a fost înzestrat cu un iconostas istoric, cum rar se poate afla, adus dela Mănăstirea Bodrogului și cu icoanele cele mai vechi din Eparhie, adevărate monumente de artă veche. Altarul este căptușit de jur-împrejur cu prapori din cele mai vechi timpuri, inspirând astfel un fior de înaltă religiositate.

Actul sfințirii a fost săvârșit de însuși Prea Sf. Sa Părintele Episcop Andrei, care în decurs de 3 săptămâni a predat destinației două locașuri de închinare: biserica nou zidită din Leauț în Munții Apuseni și acest paraclis din Pârneava decretată astfel ca a IV-a parohie a Aradului.

La ora 10 sosește P. Sf. Sa Părintele Episcop, care îndată începe actul sfințirii, prin stropirea cu apă sfințită a troiței ce s'a ridicat în fața paraclisului și a clopotului ce-și aștepta misiunea de vestitor al sfințelor slujbe. La sfințirea troiței Prea Sf. Sa rostește următoarele cuvinte cu un adânc înțeles istoric și creștin: „Sfințește-se această Cruce în numele căreia ostașii noștri se luptă și sângerează și cu ajutorul căreia vor birui, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin”. Aceste cuvinte au rămas adânc săpate în sufletele celor de față.

După aceasta, s'a făcut sfințirea propriu zisă a paraclisului prin stropire cu apă sfințită și prin ungerea cu undelemn sfințit a pereților din interior.

Sf. Liturghie a fost oficiată de părintele protopop Florea Codreanu al Aradului, asistat de păr. cons. Caius Turicu, preotul Pârnevei Demian Tudor — instalat aci cu acest prilej festiv — și diaconul ceremonial. La priceasnă P. Sf. Sa rostește o foarte potrivită și însuflețită cuvântare, tâlcuind parabola Sămănătorului, din Evanghelia zilei. „Par'că văd a ceea cum era și acum aproape 2000 de ani, când Mântuitorul nostru Iisus Hristos a spus aceasta prea frumoasă parabolă. O zi de toamnă cu soare ca și astăzi, când toți sămănătorii se grăbesc să iasă la țarină pentru a arunca sămânța în brazda reavină a pământului... Inșă sămănatul nu se face numai prin aruncarea grăuntelui de grâu sau porumb, fiindcă toți suntem sămănători de fiecare zi și

de fiecare clipă. Toți sămănăm: alții cu fapta, alții cu vorba, alții cu gesturile și alții cu purtarea. Nimeni nu trece prin lume fără să samene ceva în ea. Din sămănătura unuia se va culege grâu, din a altuia neghină și din a altuia vânt. Purtarea fiecăruia dintre noi nu e altceva decât un sămănat. Toți trebuie să ne năzuim a sămăna o astfel de sămânță, din care să răsară și să crească rodul cel mai frumos... — enunță P. Sf. Sa. Sublim adevăr! Numai cei ce au meditat adânc asupra lui, îl pot înțelege în adevărata lui lumină. Aceste cuvinte sunt peste măsură de grăitoare pentru toți cei ce trăim în lume, și avem un rost în ea! P. S. Sa a mai spus „că din această biserică, vrea să facă, o biserică cântătoare, în care toți, mic și mare, tânăr și bătrân, să fie activi la serviciile divine, ce se săvârșesc aci, prin cântarea în unison“.

De încheiere a spus că dacă va fi înțeles de toți, intenționează să ridice în acest cartier al Aradului, una dintre cele mai frumoase biserici, care să fie mândria românilor de aci. Aceste familii de români și-au avut, nu prea de mult, biserica, pe locul unde se află azi liceul de băieți, iar casele lor erau unde e centrul orașului Arad de azi. Stăpânirea străină i-a aruncat la periferie. Dar și aici și-au păstrat cu demnitate întreaga lor ființă națională, chiar și prin acesta Casă Națională, inaugurată în anul 1902, când o pleiadă de naționaliști români, au ținut să aprindă o făclie din naționalismul lor, aci, în acest loc.

În acest paraclis s'a realizat o fierbinte dorință a P. Sf. Sale, isvorită din dragostea ce o poartă față de iubiiții noștri pârneni, dându-le posibilitatea de a-și avea biserica în cartierul lor. Iar noi, din acest loc, închinăm o rugăciune Tatălui ceresc, să lumineze mintea și să încălzească inima tuturor celor ce se cuvine, pentru a vedea ridicându-se în Pârneava cea mai frumoasă biserică din Arad.

dim.

Despre ce să predicăm?

În **Duminica 23-a după Rusalii**, la 25 Octomvrie 1942, să vorbim despre **duhul rău**.

Nu este om care să nu guste din paharul durerii, nici făptură care să nu simțească puterea și povara răului. O piatră lovită cu ciocanul sună de durere; o floare sau o creangă când e ruptă dă și ea un stigăt de durere; tot așa orice om și orice animal, sub înclăștarea durerii geme, suspină, plânge, suferă.

Întrebarea e: de unde vine răul? Care este originea durerii? De unde și cum începe tragedia suferinței în lume?... Nu este om care să nu-și pună astfel de întrebări.

Înainte de a răspunde la întrebarea despre începutul răului din lume, se cuvine să facem o constatare și anume: lumea, creată de Dumnezeu prin atotputernicia voinței și a cuvântului Său, este bună. Starea originală a lumii și omului a fost bună. Așa ne arată Sf. Scriptură încă din cel dintâi capitol. Dumnezeu în fiecare zi a creațiunii își cerceta făptura și făcea constatarea că este bună; iar la sfârșitul întregii creațiuni face constatarea generală că toate lucrurile mâinilor Sale erau foarte bune.

— „Și a văzut Dumnezeu toate câte a făcut și **iată erau foarte bune**“ (Fac. 1, 31).

Nici nu se putea altfel, pentru că din mâna lui Dumnezeu nu puteau ieși decât lucruri bune și ființe desăvârșite.

Dar atunci de unde vine răul, durerea, suferința?... În Dumnezeu nu este și nu poate să fie, căci un Dumnezeu din care se naște răul nu este Dumnezeu.

Cheia răspunsului la întrebarea despre originea răului ne-o dă sf. ap. Ioan când scrie: „Tot ce este în lume, adică pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții, **nu sunt dela Tatăl, ci sunt din lume**“ (I 2, 16). Prin urmare răul nu este dela Dumnezeu, nici dela începutul creațiunii, ci e din lume; își are începutul în lume.

Unde și când apare răul în lume?

Părerile oamenilor în privința aceasta sunt multe și variate. Însă cele mai multe și mai autorizate păreri și convingeri sunt de acord în mărturisirea că originea răului stă **în libertate**. Dumnezeu a înzestrat făpturile sale cele mai superioare, îngerii și oamenii, cu acest dar măreț; cu darul libertății.

— Ingere, ești ființă spirituală; bucură-te de viață în libertate!...

— Omule, ești coroana creaturilor de pe pământ, bucură-te în libertate de viață!... E darul cel mai sublim, îngrozitor de măreț, și oarecum măgulitor pentru om, dar și cel mai compatibil cu demnitatea de om, de făptură spiritual-corporală și etică, merită să stăpânească pământul.

Om, ca și îngerul, este creat liber; este înzestrat cu darul libertății. Aci este măreția și tragedia lui. Căci de aci vine și binele și răul. Fără libertate omul ar fi un simplu animal. Prin libertate este mai mult decât un animal; este om. Aci este măreția, dar și mizeria demnității de om.

— „Adame, ești liber; ești croitorul destinului tău; ești autorul moral al faptelor tale și deci răspunzător de ele“. — Cutremurătoare și grea povară, dar cea mai compatibilă cu demnitatea de om.

În urma darului libertății se întâmplă acele două căderi catastrofale: **căderea îngerilor și că-**

derea oamenilor. Puteau și să, și să nu păcătuiască. Erau liberi... Abuzul de libertate naște răul și suferința în lume.

Răul este păcatul și păcatul este abuzul de libertate. Iată începutul răului, originea suferinței. De aci vine egoismul și ateismul, de aci pierderea harului și a sănătății trupesti, morale și spirituale, de aci pierderea fericirii, decadența, gonirea din raiu și moartea.

Putem să ne exprimăm oarecum paradoxal, și să afirmăm că răul își are principiul în bine (James),² în libertate. Găci fără libertate nu se explică nici suferința, nici răul în general. Dacă omul este fără libertate, atunci Dumnezeu este autorul răului și răspunzător de el, — ceea ce, am spus, este absurd. Libertatea când degenerază în arbitrar și în anarhie, naște răul și răul e o durere, suferință, mizerie și moarte.

Fără îndoială, libertatea nu este numai originea răului ci și a binelui. Fără libertate nu este nici bine, nici rău. Fără libertate nu este nici inițiativă, nici răspundere; nici bucuria de a crea, nici plăcerea de a lucra. Fără libertate toată viața omului ar fi numai robotă, trudă de sclav și osteneală fără mulțumire.

Pentru fiecare om, coroana gloriei și toată mândria și bucuria vieții o constituie faptele, operele despre care poate spune: *Acestea sunt făcute de mine !.. Aceasta este opera vieții mele !.. Asta-i mulțumirea mea !..*

Așa dar binele și răul își au începutul în lume, în câmpul libertății morale, *in puterea creatoare a spiritului liber.*

Deși apare sub forme nenumărate, răul este de trei feluri: fizic, moral și metafizic.

Răul fizic este durerea; rana care doare, apa care înneacă, focul care arde, trăznetul care nimicește, unealta care ucide...

Răul moral este păcatul și suferința pentru păcat; e chinul sufletesc al părinților când nu-i ascultă copiii, este sbuciumul omului neînțeleș, nedreptățit, neascultat și nenorocit; este pofta și patima din care se naște păcatul; e neliniștea sufletului și muștrarea conștiinței, necredința, ateismul și tot ce necăjește biata noastră inimă.

Răul metafizic este duhul rău și iadul în care sunt osândite să se chinue sufletele păcătoșilor care nu se pocăiesc; e duhul necurat (Mt. 8, 16; 12, 43; Lc. 11, 24; Rom. 8, 15; 11, 8), duhul răutăcirii (I In 4, 6) și al răsvrătirii (Ef. 2, 2), duhul lui Antihrist (I In 4, 3; II In 7) care se împotrivesc Evangheliei Domnului și Duhului Sfânt.

Răul metafizic a început prin căderea îngerilor răsvrățiți și pedepsiți de Dumnezeu (II Petru 2, 4) prin alungarea din cer (Is. 14, 12; Apoc. 12, 3-5). Atunci a cizit Satana din cer ca unsufletului și independența față de patimi.

fulger (Lc. 10, 18) și împreună cu el toate duhurile răutății care lucrează în lume. De atunci *duhul rău* a devenit stăpânitorul acestei lumi (In 12, 31; 14, 30; 16, 11). El e pricina căderii oamenilor (Fac. 3; II Cor. 11, 3) și a morții (Evrei 2, 14); el împiedecă planurile bune ale omului (I Tes. 2, 18), ispitește la rău (I Cor. 7, 5; I Tes. 3, 5) chiar și pe Mântuitorul (Mt. 4, 1-11; Lc. 4, 1-13), împiedecă răspândirea cuvântului Evangheliei (Mt. 13, 19, 39; II Cor. 4, 4), amăgește lumea (Apoc. 12, 9; 20, 3) prefăcându-se în înger de lumină (II Cor. 11, 14); fură cuvântul lui Dumnezeu din inima omului (Mc. 4, 15; Lc. 8, 12), produce apostasii (I Tim. 4, 1), îndrăcește și chinue oamenii (Mt. 15, 22; Mc. 1, 26; 5, 2-5; 9, 17-26; Lc. 8, 26-39; 13, 16; Apoc. 2, 10). În toată lucrarea sa potrivnică lui Dumnezeu și binelui, duhul rău e mincinos (Fac. 3, 4-5; In 8, 44), răutăcios (Iov 1, 6-11; 2, 2-5), mândru (I Tim. 3, 6), înșelător (II Cor. 11, 14), viclean (Ef. 6, 16), crud (Lc. 8, 29; 9, 39-42; I Petru 5, 8), ucigaș (In 8, 44).

Duhurile rele sunt ca paserile răpitoare (Mt. 13, 4-10), ca sămănătorii de neghină (Mt. 13, 25, 39), ca leul care răcnește și caută pe cine să înghită (I Petru 5, 8). — Necredincioșii sunt fiii diavolului (In 8, 44; Fapte 13, 10; I In 3, 8, 10). Ei fac voia lui și sunt înșelați și stăpâniți de el (II Tim. 2, 26). Chiar și dreptii sunt ispitiți și prigoniți de el (I Cor. 7, 5; I Tes. 3, 5; Apoc. 2, 10).

Mântuitorul s'a intrupat ca să nimicească; lucrurile duhului rău (I In 3, 8; Col. 2, 13-15; Evrei 2, 14). În lucrarea sa izbăvitoare, El alungă emoni (Mt. 4, 24; 12, 24; Lc. 13, 32; Fapte 10, 38) și vindecă bolnavii. Puterea asupra duhurilor necurate o dă apoi sfinților apostoli cari se folosesc de ea și fac minuni (Mt. 10, 1-8; Mc. 3, 14-15; 16, 17; Lc. 9, 1; 10, 17-20). Pentru răutatea și răsvrătirea lor, diavolii sunt pedepsiți de Dumnezeu (II Petru 2, 4) și aruncați în focul cel veșnic (Mt. 25, 41), unde vor fi chinuiți ziua și noaptea în vecii vecilor (Apoc. 20, 10), ceea ce înseamnă că binele va birui răul și optimismul pesimismul.

— „Viața va triumfa asupra morții.

„Bucuria va învinge tristețea.

„Lumina va împărăția întunerecul.

„Dragostea va înființa împărăția sa, în care ura și răutatea nu vor avea loc.

„Omul se va întineri prin vederea lui Dumnezeu și omul animal va deveni dumnezeu-om“ (Velimirovici). — Războiul nevăzut dintre duhurile cele bune și dintre duhurile cele rele (In 9; Apoc. 12, 7-11) se va sfârși prin triumful binelui.

Dar pentru a stavili și învinge răul din lume, trebuie restabilit mai întâi înțeleșul adevărat al libertății morale; adică să ne asigurăm curățenia

Duhul rău există, așa după cum există Duhul cel Sfânt și Bun. După cum lumea materială e populată de ființe vii, nevăzute și târziu descoperite, numite microbi (cari îmbolnăvesc trupul), tot așa lumea spirituală își are ființele ei vii și energiile nevăzute, spiritele bune și rele, îngerii și demonii, care influențează viața sufletului nostru.

— „Ispitiți duhurile, de sunt dela Dumnezeu” scrie evanghelistul Ioan (I 4, 1), și mai ales rugați-vă ca să nu cădeți în ispita duhului rău. Oricine face păcatul, este dela diavolul (I In 3, 8), este o victimă a duhului rău care lucrează drăcește în fiii neascultării (Ef. 2, 2; Col. 3, 6).

— Doamne, — „nu ne duce pe noi în ispită, ci ne mântuește de cel rău” (Mt. 6, 13).

*

La Sf. Dumitru să vorbim despre idealul desăvârșirii morale.

Sărbătorim ziua sfântului marelui mucenic Dumitru, care în 26 Octomvrie 296, împuns de sulețele soldaților împăratului păgân (Maximian), a primit în temnița din Tesalonic cununa muceniciei. Provocat să se lapede de credința creștină, marele ostaș a lui Hristos mai vărtos îl mărturisea. Nici amenințările, nici promisiunile, nici chinurile și torturile, nici moartea, nu au fost în stare să înfrângă în el credința și dragostea adevărului (II Tes. 2, 10, 13).

Astăzi e ziua morții sfântului Dumitru. Dar sărbătorim noi moartea lui? Nu!... Noi nu avem sărbători închinare morții. Noi creștinii avem *culțul morților, nu al morții*. Noi sărbătorim viața nemuritoare, credința sfântă pentru care a murit Dumitrie și toți martirii; sărbătorim caracterul neînving și convingerile statornice; sărbătorim *idealul* vieții creștine, idealul pentru care au primit moartea fericiți toți martirii creștini.

Idealul... iată ce sărbătorim.

Ce-i idealul? — Un vis, un dor, un gând, o lumină, o stea călăuzitoare. Acesta-i idealul: un vis care ne inspiră, un dor care ne atrage, un gând care ne stăpânește, o lumină care ne povățuește, o stea călăuzitoare în viață.

Fiecare om își are idealul lui. Unul să învețe, altul să întemeieze o familie fericită, altul să-și aibe o casuță sau o grădină din care să facă un colț de raiu, altul să-și adune avere, altul putere și mărire; pe unul îl vrăjește idealul științelor, pe altul idealul artelor, pe altul al luptelor. Există un ideal moral, un ideal social, un ideal național, cultural, umanitar; există idealuri adevărate care ne atrag, ne înalță și ne încântă, și idealuri înșelătoare numite utopii și dorințe deșarte, care ne duc la desgust, la desamăgiri, la desiluzii și dezastre sufletești; există idealuri pământești care sunt trecătoare și idealuri cerești care sunt veșnice.

Care-i idealul suprem? Primul ideal este să-ți faci datoria și să-ți *implinești chemarea acolo unde ești*; funcționar, muncitor, comerciant, plugar, dascăl, preot, medic, avocat, judecător, inginer, ucenic, ostaș, ministru sau rege.

Când ești desăvârșit în slujba ta, atunci ai ajuns un ideal. Dar nu acesta-i idealul suprem.

Ne-am ales cu toții să înfăptuim un ideal comun: social, cultural sau național. Nici acesta nu-i idealul suprem. Căci odată ajuns și acest ideal, pierdem elanul, slăbesc convingerile și nu mai avem un scop spre care să tindem din toate puterile.

Ne trebuie un ideal în adevăratul înțeles al cuvântului; un ideal care să ne vrăjească și să ne atragă totdeauna, un ideal care niciodată nu stinge în noi dorul spre mai bine, un ideal spre care oridecâteori privim să ne înviorăm toate puterile ființei noastre, un ideal viu, adevărat, luminos și în veci nemuritor.

Idealul acesta suprem este Dumnezeu. Mântuitorul Iisus Hristos acest ideal ni-l pune în față când zice: „*Fiiți desăvârșiți, precum și Tatăl vostru cerească este desăvârșit*” (Mt. 5, 48). Acesta e *idealul adevărat*, idealul care totdeauna ne chiamă și niciodată nu se ajunge: să *fii desăvârșit*, ca Dumnezeu — așa după cum a fost descoperit în și prin Iisus Hristos.

Atunci ești perfect, când ești ca Dumnezeu. Acesta e idealul desăvârșirii morale, cel mai mare, cel mai greu, cel mai frumos ideal, pe care numai atunci putem spune că l-am atins, când am ajuns cu perfecțiunea morală și spirituală în asemănare cu Dumnezeu.

Câtă depărtare, Doamne!... Și cât avem să ne încordăm puterile!... Adică... totdeauna.

Totdeauna să luptăm, totdeauna să muncim, totdeauna să facem eforturi pentru a ne îmbunătăți pe noi și mediul în care trăim. Iată idealul... Să fim desăvârșiți (Iac. 1, 4; Col. 1, 28).

Viața noastră întreagă este o călătorie, o *alergare* spre ideal (Evrei 12, 1), un drum spre cer, cu ochii ațintiți spre Iisus „*începătorul și plinitorul credinței, care pentru bucuria ce era pusă înaintea lui a suferit crucea, neținând seamă de ocară, și a șezut deadreapta lui Dumnezeu*” (Evrei 12, 2).

Pe drumul aprins și luminat de acest ideal, au mers sfinții și martirii, profeții, apostolii și eroii, oamenii convingerilor și cei mai mari binefăcători și idealisti ai lumii, care de dragul perfecțiunii și a lui Dumnezeu și-au dat bucuroși ce poate avea un om mai de preț: viața. În locul lumii trecătoare ei au preferat veșnicia, în locul păcatului virtutea și în locul oamenilor pe Dumnezeu.

Sărbătorile martirilor creștini sunt zile de cercetare și revizuire a conștiințelor. Ele ne chiamă să ne scormonim conștiința și să ne întrebăm: Ce convingeri avem și la ce idealuri ne închinăm?... Și mai ales ne chiamă să ne dăm seama că destinul omului nu este să treacă prin viață ca frunza pe apă, ci să urmeze mai presus de toate idealul evanghelic al martirilor prin care ajungem în cetatea lui Dumnezeu — în care se află duhurile dreptilor celor desăvârșiți (Evrei 12, 22—3), — să urmeze idealul național și religios al eroilor prin care înaintea, se consolidează și înalță neamurile, să urmeze idealul desăvârșirii morale și spirituale, idealul sfinților, după îndemnul și exemplul dat de Mântuitorul:

Fii desăvârșiți, ca Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.

Informațiuni

■ † **Iosif Iacob.** Se împuținează tot mai mult generația eroică și fericită care a văzut într-achipat avea idealul național pentru care a luptat. Este eroică, pentru că prin multe și felurite suferințe și jertfe a luptat, dar este și fericită această generație pentru că Dumnezeu a învrednicit-o să-și vadă încununat de izbândă visul în care a pus suflet din sufletul ei, ca și legendarul Meșter Manole la zidirea mănăstirii lui. Fie ca smeriți preoți de sate, sau învățători confesionali, fie conducătorii destinelor poporului românesc din Ardeal, fiecare a pus după puterile sale o piatră la zidirea mărețului edificiu al Țării noastre. Au crezut în Dumnezeu și au avut nădejde în dreptatea lui, și au crezut în destinul neamului românesc, de aceea s'au învrednicit să vadă Alba-Iulia în 1 Decemvrie 1918. Cu un cuvânt a fost o generație de aur a Românilor și fiecare membru al ei un bun fiu al neamului și al Bisericii lui Hristos. Și pe măsură ce se rărește această generație, scade și comoara de suflet a Neamului românesc. De aceea plecarea dintre noi a membrilor acestei generații, lasă o adâncă tristețe nu numai în familia lor restrânsă, ci în marea familia a neamului.

Unul dintre acești fii aleși ai neamului și ai Bisericii strămoșești a fost și *Iosif Iacob*, răposat după scurte suferințe la 12 Oct. 1942. S'a născut acum 61 ani în comuna Pesteș-Bihor, dintr'o vrednică familie preotească, din care face parte și dl prof. univ. Dr. L. Iacob din București.

În tot timpul studiilor sale dela școala primară la universitate a fost cel mai bun între colegii săi, promovând clasele tot cu distincție. Acest lucru i l-au recunoscut colegii alegându-l ca

președinte al tineretului universitar. În timpul războiului mondial a fost ofițer. Iar când se arătară zorile României-Mari, Iosif Iacob a organizat garda națională în valea Crișului-Repede. De aci încolo și-a închinat întreaga lui activitate multiplă în slujba neamului. Ca om de drept era mereu preocupat de ordinea și buna funcționare a noului stat românesc, cărui scop i-a închinat valoroase lucrări de specialitate (4 lucrări de Drept adm.) Ca bun bisericăn a fost mereu sprijinitorul activității corporațiilor bisericesti din eparhia Orăzii, fiind membru în toate corporațiile bisericesti, până la Congresul Național Bisericesc.

În administrație a fost pretutindenea omul ordinii pentru care avea un adevărat cult.

Dela plasa Salonta, trece la Oradea unde ajunge prefect al județului în două rânduri și deputat în Parlamentul Țării. S'a impus și ca doctrinar de forță al științelor politice.

În a. 1922 a fost și profesor la Academia de Drept în Oradea. Pe lângă administrație s'a mai ocupat și cu propleme culturale și cu ziaristica. Toate tindeau spre un singur scop: propășirea neamului românesc din părțile Bihorului sub toate aspectele: bisericesc, cultural și social. Pentru toate a jertfit cu pasiune suflet din sufletul său.

Ne putem închipui, deci, ce mare i-a fost durerea când a văzut prăbușindu-se toate visurile lui odată cu prăbușirea granițelor țării. Expulzat din Oradea, așa cum știm, împreună cu P. S. Sa Episcopul Nicolae al Orăzii, el a suferit asprimea refugiului departe de Bihorul iubit.

Înmormântarea i s'a făcut la Arad, Miercuri în 14 Oct. 1942. Rugăciunea deslegării i-a rostit-o P. S. Sa Părintele Episcop Andrei. Despre vredniciile lui au vorbit Păr. P. Bogdan și d-l avocat Dr. T. Popa din partea refugiaților, care au participat la înmormântare îndurerați și în număr foarte mare.

Veșnica lui pomenire.

B.

Sfânta Episcopie ort. rom. a Aradului.

Nr. 4674/1942.

Concurs

Se publică concurs din oficiu, cu termen de 8 zile, cu salariul dela Stat, pentru parohia *Zerind*, protopopiatul Chișineu-Criș.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad.

Arad, la 15 Octomvrie 1942.

Consiliul Eparhial